

LABORE ET ZELO

АДАПТИВНІ ЗМІНИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

Обсяг: 4 кредити ЄКТС

Семестр: осінній

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Кондратенко Олег Юрійович
Контакти	E-mail: kaf-polit-prava@ukr.net , тел.: (097) 816 31 47
Робоче місце	Кафедра політології, права та філософії (ауд. 301 «Гоголівського корпусу»)
Години консультацій	Понеділок: 13:10 – 14:30

Опис курсу

Метою навчального курсу «Адаптивні зміни та трансформації політичних інститутів України в умовах російської агресії» є дослідження та вивчення трансформації політичних процесів та інститутів в Україні в умовах російської агресії. При цьому необхідність поглиблення розуміння адаптивних змін в Україні посилилася за умов російської повномасштабної агресії, що зумовила трансформацію всіх суспільно-політичних та економічних відносин в державі.

Завдання дисципліни полягає у формуванні у студентів системи теоретичних та емпіричних знань щодо стану політичного та економічного життя суспільства в умовах гібридної та повномасштабної війни Росії проти України, а також необхідної здатності щодо оцінки нестандартної ситуації в державі та вміння здійснювати прогнозування щодо розвитку політичних подій в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

- Розуміти функціонування політичних інститутів в Україні в умовах гібридної та повномасштабної війни;
- Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища в умовах воєнного стану і повномасштабних воєнних дій;
- Вміти використовувати результати досліджень, знання закономірностей і тенденцій розвитку для вдосконалення політичних інститутів, методів управління, розробки програм і стратегій діяльності громадських та політичних організацій в нестандартних ситуаціях;
- Вміти осмислювати новітні тенденції та напрямки сучасної політології (поглиблене знання сучасних наукових досліджень і розробок у сфері політології, специфіки підходів до аналізу політичних процесів у різних національних школах, вміння брати участь у наукових дискусіях з актуальних проблем сучасної політичної науки).

Мета навчання

Після успішного закінчення курсу студенти будуть здатні до вирішення професійних задач та мати такі основні **загальні та спеціальні (фахові) компетентності**:

Здатність зберігати аналізувати досягнення суспільства на основі розуміння політичних процесів та закономірностей розвитку предметної області функціонування владних структур держави в умовах російської гібридної та повномасштабної агресії.

Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки;

Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів в умовах війни, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування;

Здатність визначати, мати доступ, аналізувати та поєднувати інформацію з різних джерел, документів та текстів для розгляду відповідних політологічних завдань.

Здатність шукати власні шляхи вирішення проблеми, критично сприймати та аналізувати чужі думки та ідеї, рецензувати публікації та автореферати, проводити критичний аналіз власних матеріалів. Здатність брати участь у критичному діалозі, міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи і відстоюючи свою власну позицію.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та практичних занять (20 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (80 год.). Викладач проводитиме консультації та аналіз виконання індивідуальних дослідницьких завдань.

Навчання та викладання побудоване на компетентнісному і студентоцентричному підходах, базується на інтерактивному навчанні практичного спрямування у формах лекції (традиційної, проблемної, лекції-презентації), практичних занять (робота з джерелами, проблемні ситуації, робота в парах, дискусія, мозковий штурм), самостійної та індивідуальної роботи студентів (опрацювання джерел, наукової літератури, робота в Інтернеті).

Для організації дистанційної форми навчання, надсилання необхідних матеріалів та результатів самостійного опрацювання проблем з теми то здобувачам-аспірантам потрібно мати доступ мережі Інтернет, Google додатки та месенджери Viber, Telegram тощо.

Організація навчання

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	у тому числі			
	л	п	с.р.	інд
1	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Актуалізація інституційних змін у політичній системі України у воєнний час				
Тема 1. Трансформація політичного режиму в Україні під час повномасштабної російської збройної агресії	2	2	8	-
Тема 2. Проблема інституційної спроможності парламенту під час війни	2	2	8	-
Тема 3. Структурно-функціональні зміни виконавчої влади	2	2	8	-
Тема 4. Політичні аспекти змін у судовій гілці влади України	2	2	8	-
Тема 5. Правлячий клас України перед лицем зовнішньої агресії	2	2	8	-
Змістовий модуль 2. Влада і суспільство в умовах війни				
Тема 6. Війна і цивілізаційний вибір України	2	2	8	-

Тема 7. Утвердження національної та громадянської ідентичності в умовах вій	2	2	8	-
Тема 8. Управлінські механізми запобігання політичному радикалізму і зміцнення політичного консенсусу	2	2	8	-
Тема 9. Популізм і національна ідентичність в Україні в час повномасштабної війни	2	2	8	-
Тема 10. Громадянське суспільство в ситуації війни	2	2	8	-
Усього годин	20	20	80	-

Оцінка

Підсумкова (загальна) оцінка з курсу є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності, обрані студентом:

- робота на семінарах – 10 занять по 6 балів максимум ($10 \cdot 6 = 60$);

- навчальний проект – 0-20 балів;

- контроль за розділами (тести / бліц-опитування / модульна к. р.) – 0-20 балів;

Результати виконаних навчальних завдань студенти можуть надсилати викладачеві в електронній формі до навчальної платформи УНІКОМ (або на електронну пошту: olrgva@ukr.net)

Критерії роботи студентів:

Форм роботи	Вид роботи	Розподіл балів
Практичне заняття	Участь у роботі групи	0-1
	Участь у дискусії	0-2
	Головний доповідач/модератор питання	0-1
	Поточні тести (якщо передбачені)	0-2
	РАЗОМ	0-6
Навчальний проект	Знання й розуміння теоретичного матеріалу	0-5
	Аналіз і оцінка інформації	0-5
	Побудова суджень	0-5
	Формулювання висновку	0-5
	РАЗОМ	0-20

Література для вивчення дисципліни

1. Адаптивні зміни політичного поля України в умовах війни: монографія / за ред. О. О. Рафальського, О. М. Майборода. Київ: ІПіЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2023. 672 с.

2. Горбатенко В. Футурологія і політика: монографія. Київ : Академвидав, 2019. 288 с.

3. Зміни політичних режимів і перспективи зміцнення демократії в Україні: монографія / авт. кол.: Г. І. Зеленько (керівник, наук. ред.), Т. А. Бевз, С. Г. Брехаря, М. С. Кармазіна, В. О. Ковалевський, О. Ю. Кондратенко, Н. В. Кононенко, Т. М. Ляшенко, О. М. Майборода, Ю. Ж. Шайгородський. Київ: ІПіЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. 416 с.

4. Павко А. *Політична історія України як наука і навчальна дисципліна*. К.: Знання України, 2004. 52 с. URL: <http://rbis-nbu.gov.ua/>

5. Перепелиця Г. М. Україна–Росія: війна в умовах співіснування: монографія. Київ: Стило, 2015. 879 с.
6. Політична безпека України: проблеми політичного і державного правління. Прогнозна оцінка, механізми забезпечення: монографія / за ред. чл.-кор. НАН України О. О. Рафальського, чл.-кор. НАН України О. М. Майбороди. Київ: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2023. 304 с.
7. Російсько-український конфлікт: від повномасштабної війни до вирішення конфлікту і повоєнного відновлення. Національна безпека і оборона. 2023. № 1-2. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2023/09/13/2023-MATRA-journa.pdf> Громадянське суспільство України в умовах війни : аналітичний звіт. Київ: KMIC, 2022. 64 с. URL: <https://ednannia.ua/189-doslidzhennia/12456-gromadyanske-suspilstvo-ukrajini-v-umovakh-v-ijni-2022-zvit-za-rezultatami-doslidzhennya-3>.
8. Рущенко І. Війна цивілізацій: анатомія російсько-українського конфлікту. Київ: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2020. 436 с.
9. Якубова Л. Євразійський розлам. Україна в добу гібридних викликів. Київ: ТОВ "Видавництво "Кліо"", 2020. 392 с.
10. Martin E. C., Zarembo K. Civil Society and Sense of Community in Ukraine: From Dormancy to Action. European Societies. 2023. Vol. 25. P. 1–27.
11. The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects: Scientific monograph. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2022. 1436 p.

Інформаційні ресурси:

1. Середовище Google // <https://www.google.com.ua/>
2. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України // режим доступу: <https://ipiend.gov.ua/>
4. Журнал політичні дослідження // режим доступу: <https://ipiend.gov.ua/publication-category/politychni-doslidzhennia/>

Політика курсу

Відвідування та / або участь є важливим компонентом курсу для студентів. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися дистанційно – можна узгодити графік навчання на основі навчальної платформи УНІКОМ. Оцінка за роботу студента на семінарських заняттях (робота в групах, участь у дискусії, індивідуальні тести) є вагомою складовою підсумкового балу за курс.

Запізнення. Запізнення на заняття є небажаними, оскільки порушують ритм роботи групи та знижують результативність навчальної діяльності. Несвоєчасна подача навчального проекту виключає його оцінку та зарахування до підсумкового балу з курсу.

Апеляція. Процедура апеляції студентом поточних та підсумкової оцінки з курсу передбачена Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті. http://www.ndu.edu.ua/storage/2017/polozennia_pro_org_osv_proz.pdf

Перескладання питань практичних занять можливе лише один раз на тиждень, який передуює заліку тільки за умови отримання негативної оцінки, якщо студент не міг з'явитися на заняття у зв'язку з хворобою чи у зв'язку з іншою поважною причиною, що має бути підтверджено відповідним документом (довідка з лікувального закладу, заява на ім'я декана про причину та строк відсутності на заняттях тощо). Дозвіл на пропуск занять з причин, що завчасно відомі і є поважними, студент може отримати, подавши необхідну заяву в деканат.

Перескладання заліку відбувається за графіком, визначеним деканатом.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/vzoh>). Будь-яке копіювання або відтворення результатів

чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності за чинними нормативними документами.

Мобільні пристрої на занятті використовуються тільки з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється брати з собою та вживати безалкогольні напої. Вживання їжі під час аудиторних занять забороняється. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати Правилам внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/acvdy>) університету, а також принципам і правилам поведінки, визначеним у Етичному кодексі НДУ ім. М. Гоголя (<http://surl.li/vzng>).

Вітається активність здобувача із планування освітнього процесу та участь у формальній та неформальній освіті.